

Ceny jaj rosną - ile będzie trzeba za nie zapłacić pod koniec roku?

Autor: Ewa Ploplis

Data: 20 listopada 2017

W ostatnim czasie jest notowany dynamiczny wzrost ceny jaj. Czy ceny jaj będą nadal rosły w najbliższym czasie? Ile trzeba będzie za nie zapłacić pod koniec roku? Co jest przyczyną tak dużego wzrostu cen jaj? Jak zmieniają się ceny jaj i jaka jest opłacalność ich produkcji? Na te i inne pytania dla agroFaktu odpowiadają eksperci.

Wyższe ceny jaj – stabilizacja produkcji

Średnia cena sprzedaży jaj wszystkich klas w latach 2016-2017

fot. Ewa Ploplis

Po 2012 r., tj. po zakłóceniach rynku jaj spowodowanych wymianą klatek w baterijnym chowie kur niosek, nastąpiła stabilizacja produkcji jaj konsumpcyjnych. W 2016 r. produkcja ta wyniosła **ok. 508 tys. t** i była tylko o 0,2% większa niż rok wcześniej.

W 2017 r. produkcja jaj konsumpcyjnych ma zwiększyć się o 0,4% do ok. 510 tys. t. Sprzedaż zagraniczna jaj ma być mniejsza o ok. 5%. Podaż krajowa ma wzrosnąć o ok. 4% – wynika z analiz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie (IERiGŻ- PIB).

– *Przyczyną stabilizacji produkcji jaj spożywczych jest **niska opłacalność tej produkcji*** – mówi dr hab. Profesor nadzwyczajny Grzegorz Dybowski z IERiGŻ PIB. Dodaje, że dynamika produkcji jaj w 2018 r. ma pozostać relatywnie niska.

Jaka jest opłacalność produkcji jaj?

Dr hab. prof. nadzw. Grzegorz Dybowski IERiGŻ

fot. Ewa Ploplis

W 2016 r. rentowność chowu kur niosek ponownie obniżyła się. Stało się tak głównie wskutek 10% spadku cen płaconych producentom. Udział ceny zakładu pakującego w cenie detalicznej obniżył się nieznacznie. Natomiast **udział ceny producenta spadł z 57% do 52%** – wynika z danych IERiGŻ.

– *W 2017 r., szczególnie w pierwszym półroczu, nastąpiła poprawa opłacalności produkcji jaj. W okresie ośmiu miesięcy br. średnie ceny jaj konsumpcyjnych wzrosły o 15%* – analizuje prof. G. Dybowski z IERiGŻ.

Jak zmieniają się ceny jaj?

Spadkowa tendencja cen jaj detalicznych, zapoczątkowana w 2013 r., utrzymywała się jeszcze w 2016 r. Ceny jaj obniżyły się o ponad 16%, jednak nadal były o 10,5% wyższe niż w 2011 r. – wynika z analiz IERiGŻ-BIP.

Artur Łączyński, dyrektor Departamentu Rolnictwa GUS

fot. Ewa Ploplis

– *W 2017 r. nastąpiło odwrócenie spadkowej tendencji cen detalicznych jaj. Ich średni poziom z okresu styczeń-sierpień był o ok. 5% wyższy niż w analogicznym okresie 2016 r.* – analizuje prof. G. Dybowski z IERiGŻ. Dodaje, że jaja podróżowały w relacji do innych nośników białka zwierzęcego

i stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego.

– *W pierwszym półroczu 2017 r. cena jaj kurzych konsumpcyjnych w punktach skupu wynosiła **218,07 zł za tys. sztuk** i była wyższa o 14,2% od notowanej w analogicznym okresie 2016 r.* – mówi Artur Łączyński, dyrektor Departamentu Rolnictwa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS).

Średnia cena sprzedaży jaj klasy wagowej XL w latach 2016-2017

fot. Ewa Ploplis

– *W ostatnim czasie, dokładanie od sierpnia 2017 r. mamy do czynienia z silnym wzrostem ceny jaj. W październiku br. ceny jaj były o 48% wyższe w porównaniu z październikiem ub. r.* – analizuje prof. G. Dybowski z IERiGŻ.

– Aktualnie ceny jaj konsumpcyjnych, a także jaj przemysłowych utrzymują się na relatywnie wysokim poziomie. W połowie listopada br. za jaja konsumpcyjne klasy M trzeba było zapłacić 51 gr/szt., a klasy L – 54 gr./szt., czyli odpowiednio o 48 i 52% więcej niż przed rokiem. Jaj do przetwórstwa kosztowały blisko 8000 zł/t, czyli ponad dwukrotnie więcej w relacji rocznej – analizuje Magdalena Kowalewska, analityk rynków rolnych w BGŻ BNP Paribas.

Dlaczego rosną ceny jaj?

Zapytani o to dlaczego ceny jaj rosną eksperci wyjaśniają:

Magdalena Kowalewska, analityk rynków rolnych w BGŻ BNP Paribas.

– Obserwowany wzrost cen jaja na rynku krajowym wynika głównie ze zwiększonego popytu importowego ze strony odbiorców zagranicznych – mówi M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas – Taka sytuacja jest m.in. konsekwencją wykrycia **fipronilu** na fermach kur niosek w Holandii, Belgii i Niemczech, a następnie w innych krajach UE. W związku z tym część stad kur niosek została wybita. Dodatkowo spadek podaży jaj na rynku krajowym związany jest z pojawieniem się salmonelli i prewencyjnym wycofaniem jaj z rynku. Ponadto we Włoszech, które są drugim, po Francji, największym producentem jaj w UE, potwierdzono obecności grypy ptaków – komentuje

sytuację.

Trzy główne przyczyny wzrostu ceny jaj

– Są trzy główne przyczyny wzrostu cen. Dwie koniunkturalne, a jednak strukturalna. Przyczyna strukturalna to zapowiedź

Średnia cena sprzedaży jaj klasy wagowej L w latach 2016-2017

fot. Ewa Ploplis

przez sieci handlowe wycofania ze sprzedaży jaj klatkowych do 2020 r. część producentów zaczęła przedstawiać się na chów ściółkowy. Jak wiadomo, jaja z takiego chowu są droższe od klatkowego – analizuje prof. Dybowski z IERiGŻ.

– Typowo koniunkturalne przyczyny to wycofanie dużych partii jaj ze sprzedaży w: Belgii, Holandii,

Niemczech, Szwecji i Szwajcarii w związku z wykryciem niedozwolonej substancji bakteriobójczej. To spowodowało, że w krótkim czasie na rynku zaczęło brakować jaj i ceny jaja zaczęły bardzo silnie rosnać. Ponieważ polska produkcja jaj jest bardzo silnie powiązana z rynkiem unijnym, gdyż eksportujemy m. in. do Niemiec, do Francji. Oprócz tego w Polsce nastąpiły braki w podaży z powodu nasilającej się salmonellozy – wyjaśnia prof. Dybowski z IERiGŻ.

Dr Dorota Pasińska IERiGŻ

fot. Ewa Ploplis

– Ceny jaj na polskim rynku rosną m. in. w związku ze skandalem z fipronilem. Dotyczy on wielu krajów europejskich. Znaczna część jaj została wycofana z rynku z powodu tego skandalu. W związku z tym, dla polskich eksporterów jaj pojawiły się dodatkowe szanse wyeksportowania większej liczby jaj na rynek europejski – dodaje dr Dorota Pasińska z IERiGŻ.

Jaki eksport jaj – takie ceny jaj

Eksport jaj i ich przetworów w 2016 r. zwiększył się w ujęciu ilościowym o 0,6%, ale jego wartość była o ok. 14% niższa niż przed rokiem. **Import zwiększył się o ok. 28%**. Wydatki na zakup jaj i ich przetworów za granicą wzrosły o ok. 11%. Wskaźnik pokrycia importu eksportem wyniósł 8,2. Jednak dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego obniżyło się o ok. 17% – wynika z analiz IERiGŻ.

Średnia cena sprzedaży jaj klasy M w latach 2016-2017

fot. Ewa Ploplis

W sierpniu br. wolumen eksportu jaj z naszego kraju wyniósł ok. 50 tys. t, czyli ponad dwukrotnie więcej niż przed rokiem – wynika ze wstępnych danych MRiRW.

– Jednocześnie warto zaznaczyć, że w okresie od stycznia do lipca br. obserwowaliśmy odwrotne tendencje. Łącznie eksport wyniósł 116 tys. t jaj, czyli o 21% mniej w relacji rocznej – mówi M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas. Z jej analiz wynika, że w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. dynamicznie wzrósł eksport do Holandii tj. o 28%, Niemiec o 50%, Węgier o 27%, a także Francji o 72%.

– W całym 2017 r. wolumen eksportu jaj i ich przetworów może być o ok. 3% mniejszy niż przed rokiem. Import jaj ma być o ok. 2% większy. Jednak dodatnie saldo obrotów w ujęciu wartościowym ma wzrosnąć o 4,6% – prognozuje dr hab. prof. nazw. G. Dybowski z IERiGŻ.

Średnia cena sprzedaży jaj klasy S w latach 2016-2017

fot. Ewa Ploplis

Jakiej ceny jaj można spodziewać się w br. i 2018 r.?

Eksperti i analitycy rynku są zgodni co do tego, że ceny jaj będą rosły do końca roku.

– Wzrost ceny jaj nasili się do końca 2017 r. Wzrost ceny jaj i spowolnienie przyrostu dochodów ludności przyczynią się do wyhamowania wzrostu spożycia. W 2017 r. będzie ono zbliżone do poziomu w poprzednim roku. Niewielki spadek konsumpcji jaj może wystąpić w gospodarstwach domowych – prognozuje prof. Dybowski z IERiGŻ.

Można spodziewać się wzrostu cen jaj w grudniu

fot. Ewa Ploplis

- Można oczekiwać, że w związku ze zbliżającym się okresem Świąt Bożego Narodzenia zwiększy się popyt konsumpcyjny na jaja. Będzie to działać w kierunku wzrostu cen. Zarówno na rynku krajowym, jak i unijnym. W związku z tym prognozujemy, że prawdopodobnie w grudniu br. konsumenci jaj będą musieli zapłacić za nie o 15-25% więcej niż przed rokiem. W pierwszym kwartale 2018 r. sytuacja na rynku jaja powinna się ustabilizować, a cen prawdopodobnie zaczną spadać – podsumowuje prognozę M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas.